

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه تحقیقاتی جهت دریافت دکترای عمومی پزشکی

عنوان:

**مقایسه اثربخشی و عوارض ایبوپروفن وریدی و
کتورولاک وریدی در کنترل درد بعد از جراحی کوله**

سیستکتومی لاپاراسکوپیک

اساتید راهنما:

دکتر میر سلیم سید صادقی

دکتر علی محمدیان

اساتید مشاور:

دکتر خاطره عیسی زاده فر

دکتر امیر احمد عرب زاده

نگارش:

سمیه حقوقی

شهریور 97

شماره پایان نامه: 681

سپاسگزار کسانی هستم که سرآغاز تولد من هستند. از یکی زاده میشوم و از دیگری جاودانه. استادی که سپیدی را بر تخته سیاه زندگیم نگاشت و مادری که تار مویی از او پپای من سیاه نماند.

با تشکر از اساتید بزرگووارم که شایسته‌ی هر نوع سپاس،

تجلیل و تکریم‌اند؛

اساتید ارجمندی که صبورانه، با ارایی رهنمودها، انتقادهای

و پیشنهادهایشان،

در تمامی مراحل اجرای پایان نامه مرا حمایت و تشویق

نمودند.

تقدیم به

مقدسترین واژه ها در لغت نامه دلم، مادر
مهربانم که زندگیم را مدیون مهر و عطوفت آن
می دانم.

پدر، مهربانی مشفق، بردبار و حامی.
همسرم که نشانه لطف الهی در زندگی من
است.

برادرا نم پشتوانه های زندگیم
دوست عزیزم، مهدیه همراه همیشگی ام

عنوان: مقایسه اثربخشی و عوارض ایبوپروفن وریدی و کتورولاک وریدی در کنترل درد بعد از جراحی کوله سیستکتومی

لاپاراسکوپیک

چکیده:

سابقه و هدف: در این مطالعه اثربخشی و تحمل پذیری ایبوپروفن و کتورولاک داخل وریدی در بهبود کنترل درد پس از عمل و کاهش مصرف مخدر بعد از جراحی کوله سیستکتومی لاپاراسکوپیک بررسی شد. پیشگیری و کنترل درد بعد از جراحی امری ضروری است که عدم مدیریت صحیح آن، عوارض بسیاری در بردارد.

مواد و روش ها: این مطالعه سه سو کور بوده و شامل 90 بیمار کاندید جراحی کوله سیستکتومی لاپاروسکوپیک انتخابی بود. بیماران به طور تصادفی به سه گروه 30 نفره تقسیم شدند. گروه کنترل (محلول سالین)، گروه کتورولاک (30 میلی گرم کتورولاک وریدی) و گروه ایبوپروفن (800 میلی گرم ایبوپروفن وریدی).

تمام بیماران تحت درمان، پس از جراحی پمپ کنترل درد وریدی (PCIA) فنتانیل (30µg/ml) دریافت کردند. اولین دوز داروها به صورت داخل وریدی در پایان جراحی و سپس هر 8 ساعت، در مجموع در 3 دوز تجویز شدند. بی دردی پس از جراحی توسط تجویز فنتانیل و مپریدین (در صورت $VAS > 3$ ، 0/5mg/kg) فراهم شد. نمرات درد (VAS)، میزان مصرف فنتانیل و مپریدین، رضایتمندی و عوارض جانبی مانند تهوع و استفراغ، آرامبخشی ثبت شد.

یافته ها: میزان مصرف فنتانیل و مپریدین در گروه کتورولاک و ایبوپروفن نسبت به گروه کنترل به طور معنی داری کاهش یافت. ($P < 0/001$) میزان درد اندازه گیری شده و عوارض جانبی نظیر تهوع، استفراغ و آرامبخشی در گروه ایبوپروفن و کتورولاک نسبت به هم تفاوت معناداری نداشتند. اما در گروه پلاسبو به طور معناداری بالاتر از دو گروه دیگر بود ($P < 0/001$).

نتیجه گیری: این مطالعه نشان می دهد که تزریق داخل وریدی 800 میلی گرم ایبوپروفن یا 30 میلی گرم کتورولاک به میزان قابل توجهی مصرف مخدر، عوارض ناشی از آن و درد پس از جراحی را کاهش می دهند ولی ارجحیتی بر هم ندارند.

واژه های کلیدی: ایبوپروفن، کتورولاک و کوله سیستکتومی لاپاراسکوپیک

فهرست

صفحه

عنوان

Error! Bookmark not defined.	فصل یک طرح تحقیق
Error! Bookmark not defined.	1-1 مقدمه و بیان مسئله
Error! Bookmark not defined.	1-2 تعریف واژه های کلیدی
Error! Bookmark not defined.	1-3 اهداف و فرضیات
Error! Bookmark not defined.	1-3-1 هدف کلی
Error! Bookmark not defined.	1-3-2 اهداف اختصاصی
Error! Bookmark not defined.	1-3-3 فرضیات تحقیق
Error! Bookmark not defined.	1-3-4 اهداف کاربردی
Error! Bookmark not defined.	فصل دوم بررسی متون
Error! Bookmark not defined.	1-2 مبانی نظری
Error! Bookmark not defined.	2-2 مکانیسم ایجاد درد حاد بعد از جراحی
Error! Bookmark not defined.	2-3 پاسخ های فیزیولوژیک
Error! Bookmark not defined.	2-4 عوامل پیش بینی کننده درد پس از جراحی
Error! Bookmark not defined.	2-5 مدیریت درد بعد از عمل جراحی
Error! Bookmark not defined.	2-5-1 ضد درد های پیشگیرانه
Error! Bookmark not defined.	2-5-2 ضد دردهای اپیوئید
Error! Bookmark not defined.	2-5-3 ضد دردهای قابل کنترل توسط خود بیمار (PCA)
Error! Bookmark not defined.	2-5-4 ضد دردهای اپیدورال و نخاعی
Error! Bookmark not defined.	2-5-5 NSAIDs در کنترل درد بعد از جراحی

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [6-2 عوارض جانبی NSAIDs](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [7-2 فتتانیل](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [8-2 ایبوبروفن](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [9-2 کتورولاک](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [10-2 مطالعات جهان](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [11-2 مطالعات ایران](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [فصل سوم شیوه اجرای تحقیق](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [3-1 نوع مطالعه](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [3-2 محیط پژوهش](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [3-3 جمعیت مورد مطالعه و حجم نمونه](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [3-3-1 روش نمونه گیری](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [3-3-2 معیار ورود](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [3-3-3 معیار خروج](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [3-4 روش گردآوری اطلاعات](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [3-5 روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [3-6 ملاحظات اخلاقی](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [3-7 محدودیت مطالعه](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [3-8 متغیرهای مطالعه](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [فصل چهارم نتایج](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [4-1 توزیع جنسی بیماران](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [4-2 مقایسه شدت درد شکم در سه گروه مختلف](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [4-3 بررسی میانگین درد شانه در سه گروه مختلف](#)

[Error! Bookmark not defined.](#) ----- [4-4 بررسی تهوع و استفراغ در سه گروه مختلف](#)

Error! Bookmark not defined. ----- 5-4 بررسی آرامبخشی در سه گروه مختلف

Error! Bookmark not defined. ----- 6-4 بررسی مصرف فتانیل در سه گروه مختلف

Error! Bookmark not defined. -- 7-4 بررسی میانگین دریافت مپریدین در سه گروه مختلف

Error! Bookmark not defined. ----- 8-4 مقایسه رضایتمندی در سه گروه مختلف

Error! Bookmark not defined. ----- فصل پنجم بحث و نتیجه گیری

Error! Bookmark not defined. ----- 1-5 بحث

Error! Bookmark not defined. ----- 2-5 نتیجه گیری

Error! Bookmark not defined. ----- 3-5 محدودیت ها

Error! Bookmark not defined. ----- 4-5 پیشنهادات پژوهش

Error! Bookmark not defined. ----- 5-5 منابع

Error! Bookmark not defined. ----- 6-5 پیوست ها

Error! Bookmark not defined. ----- 1-6-5 پرسشنامه

91 ----- 2-6-5 رضایت نامه

فهرست جداول

صفحه	عنوان
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	جدول 3-1: متغیرهای مطالعه
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	جدول 4-1: میانگین سنی بیماران مورد مطالعه به تفکیک گروه
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	جدول 4-2: توزیع جنسی بیماران مورد مطالعه به تفکیک گروه/ تعداد افراد (درصد)
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	جدول 4-3: مقایسه میانگین درد شکم در سه گروه و در زمان های مختلف
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	جدول 4-4: مقایسه میزان درد شانه در سه گروه مختلف
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	جدول 4-5: مقایسه درجه تهوع و استفراغ سه گروه در زمان های مختلف تعداد(درصد)
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	جدول 4-6: مقایسه میزان آرامبخشی سه گروه در زمانهای مختلف تعداد (درصد)
ERROR!	جدول 4-7: بررسی میزان فتنایل مصرفی سه گروه در زمان های مختلف بر حسب میلی لیتر
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	جدول 4-8: مقایسه میزان میانگین کل فتنایل مصرفی بر حسب میلی لیتر (ANOVA)
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	جدول 4-9: مقایسه دریافت مپریدین در سه گروه/تعداد(درصد).
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	جدول 4-10: مقایسه میانگین دریافت مپریدین در سه گروه مختلف برحسب میلی گرم به ازای هر بیمار(ANOVA)
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	جدول 4-11: مقایسه رضایت مندی بیماران در سه گروه

فهرست نمودار ها

صفحه	عنوان
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	نمودار 1-4: <u>فلوچارت بیماران شرکت کننده در مطالعه</u> -----
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	نمودار 2-4: <u>نمودار مقایسه میزان درد سه گروه در زمانهای مختلف</u> ---
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	نمودار 3-4: <u>نمودار مقایسه میزان درد شانه در سه گروه در زمانهای مختلف</u> .
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	نمودار 4-4: <u>نمودار مقایسه میزان فنتانیل مصرفی در سه گروه مختلف</u>